**Kirjallinen asiantuntijalausunto**
VNS 2/2018 vp
31.10.2018
Dnro 1964/00.08/2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntönne 24.10.2018

**ASIANTUNTIJALAUSUNTO VALTIONEUVOSTON PAIKKATIETOPOLIITTISESTA SELONTEOSTA (VNS 2/2018 vp)**

Metsäkeskus pitää tärkeänä, että valtioneuvosto on laatinut ensimmäisen paikkatietopoliittisen selonteon. Hallinnon digitalisointi saatu käynnistettyä ja julkisten aineistojen ympärille on jo syntynyt liiketomintaa. Nyt on oikea hetki arvoida mihin suuntaan paikkatieton tuotantoa ja hyödyntämistä Suomessa halutaan viedä ja millainen paikkatietokokonaisuus tukee yhteiskunnan ja elinkeinojen kehitystä parhaalla mahdollisella tavalla.

Selontekoon on kirjattu minkälaista paikkatietoa yhteiskunnassa tarvitaan ja miten niiden tuottamista, hallintaa sekä jakelua pitäisi jatkossa edistää. Samalla on kuvattu eri julkishallinnon toimijoiden roolia aineistojen tuotannossa ja ylläpidossa sekä tuotu esiin niiden yhteiskäyttöön liittyviä ongelmia. Näiden ongelmien välttämiseksi selonteossa esitetään julkisille toimijoille velvoitetta huolehtia paikkatietojen yhteiskäytön järjestelyistä sekä aineiston tuotannon sitomisesta kansainvälisiin ja kansallisiin standardeihin. Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan esitys on kannatettava ja niillä vahvistetaan tavoitteita toimivan kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin rakentamisesta.

Paikkatiedon visio vuodelle 2025 on: ”Suomessa on maailman innovatiivisin ja turvallisin paikkatietoekosysteemi”. Visio on kannatettava ja sisältää hyvin sekä uuden luomisen että kehityksen perustana olevan turvallisuuden. Vision yhteydessä on korostettu paikkatietojen monipuolista käyttöä ja sen merkitystä hyvän hallinnon, yritysten kilpailukyvyn ja innovaatioiden alustana. Metsäkeskus näkee erityisen tärkeänä julkisen sektorin paikkatietoaineistojen mahdollisimman avoimen ja laajan käyttön turvaamien. Sen avulla mahdollistetaan yritystoimintaa ja uusia innovaatioita. Visio on hyvin linjassa metsäsektorilla tapahtuneen kehityksen kanssa.

Paikkatiedon ylläpidon ja jakelun palveluiden osalta esitetään selvitettäväksi tulisiko nykyiset hajautetut paikkatietopalvelut keskittää yhteisen paikkatietoalustan käytettäväksi. Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan esitetty selvitys on kannatettava. Tavoitteena tulee olla mahdollisimman kustannustehokkaat ja asiakaslähtöiset palvelut, joista muodostuu kokonaisuus alakohtaisista palvelualustoista tai yhteinen palvelualusta hakemisto.

Nykytilan kuvauksessa on todettu, että Suomesta puuttuu yhtenäinen tietopolitiikka paikkatietoaineistoja koskien. Yhä useampien aineistojen vapautuessa on tärkeää, että samat käytön periaatteet koskevat kaikkia. Samoin on huolehdittava siitä, että selonteossa kehitystarpeena esitetty tarve aineistojen käyttöoikeusperiaatteiden yhtenäistämisestä julkishallinnossa toteutuu.

Selonteossa esitetään paikkatietotoimintojen vastuiden määrittelyä nykyistä tarkemmin lainsäädännössä päällekkäisen työn poistamiseksi. Tämä voi olla tarpeellista, mutta säädöstyön rinnalla olisi tuettava myös erilaisiin yhteistoimintaan, linjauksiin ja verkostoihin perustuvaa yhteistyötä, joka voi nopeasti kehittyvällä toimialalla olla säädösvalmistelua ketterämpi tapa ohjata yhteistä kehittämistä. Metsäsektorilla on kokemusta ketterästä paikkatietoyhteistyöstä mm. Metsätieto ja sähköiset palvelut -kärkihankkeen osalta.

Anna Rakemaa
metsäjohtaja
Suomen metsäkeskus

Liitteet

Jakelu Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Tiedoksi Kirjaamo Metsäkeskus